

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

12. Quàm conformes exemplari proposito simus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

quare patientia, humilitate, tuique contemptu nihil unquam vtilius esse credideris: quæ cum vix ullibi deesse possint, fac ut ubique in eis te exerceas.

Denique id præ omnibus mordicus tene, ut ne res tuas humana ratione metriaris, humana providentia, opinione, arte, iudicio regi velis: nec ea sola probes, quorum vides progressiones proposito, fini consentaneas; nec ea improbes, quorum sic agendorum rationem nullam, nisi potius repugnantem videas: te & tua, tuosque, Deo semel tradidisti, omnem illi curam relinque, supereminens est caritas eius, & potens est omnia facere superabundanter quam petimus aut intelligimus, illique si confisus fueris, omnia semper cooperabuntur in bonum: consilia tua, prudentiam tuam, benè tibi fuerit si semper euerat Deus, ut non tuis artibus, non hominibus, sed solo Domino Deo tuo præfiderere consuefcas.

Brevi ecce summa, tibi commendo, Recede à iudicijs hominum, auctoritatem tuam numquam statuere affectes, à divina providentia totus pendeas, ea magis dilige quæ sunt humilitatis mortificationisque maioris: in secundis, time ut fideliter Deo seruias; in aduersis, latere tanta dignatione, quòd particeps diuinæ crucis esse possis, omnemque crucem ardente desiderio exoptes, occurrentem lætus amplexare, eamque velut sponsam carissimam tene, neque unquam nisi Domino iubente dimitte. Hæc, si summa voluntate, si ad extremum usque, si difficillimis in rebus præstiteris, tum sanè Religiosi nomine non indignum te præbebis, eoque potissimè modo quem exigo, Iesu Christi crucifixi imaginem, amanda humilitate, & nullis aduersus eam argumentis audiendis, expresseris.

C A P V T XII.

Quàm conformes exemplari proposito simus.

FOrmam exemplaris, nostræ imitationi expositi, audiisti modò, frater carissime, cumque iam olim ad illud imitandum sis accinctus, cohortatione mea nihil est opus; sed, quod initio præmonui, illa ponenda sunt, è quibus quàm propè vel procul absumus, conijcere non ex incerto possimus. Possent equidem humilitatis effectus & indicia percensendo, multa variè conglobare, & non pauca nec breuissimè peti possunt è secundo tomo P. Alvarez de Paz, ubi de humilitate & eius indicijs agit. At scopus mihi alius est, & ad usum propius collimare cupio, suggerat, precor, B. Patre Ignatio exorante Deo, quæ nostro aptissima sint instituto, & quæ mentis oculos quàm clarissimè aperiant. Sic tamen habeto, mi frater, hîc vel maximè, à te vno mihi esse recedendum, ac ea esse scribenda, quæ siue contingant, siue non contingant, in hominum tamen co-
gita-

gitationem cadere possint. Atque vt vnicique de se liberum sit iudicare, solas interrogationes adhibebo, è quibus quid de se quisque sentiat fuso omni & adulatione posita, statuendum erit. ordinem eum obseruare conabor, quem antea in perstringenda Christi Domini humilitate seruauit: sic tamen vt vnumquodque in eam referatur classem vbi magis pater, non autem vnde remotius exoritur; cum enim ex humilitatis & amoris crucis defectu, hæc omnia nascantur, essent hæc ad vnum intellectum, voluntatemve referenda, quod minus commodè, minus ad obseruationem aptè fieret.

*Ad quem humilitatis gradum peruenisse nos, ex Intellectus
nostri operatione iudicare possimus?*

An opinionem & iudicium meum ita contineo, vt aliis cedere sim paratus, illa non sequar, nec ad illa quæ ipsemet statui quempiam alliciam, nisi diuini honoris impellente ratione? quod est secundi tantum humilitatis gradus. Huius autem rei (quod & alijs omnibus interrogatis commune esse debet) coniecturam, & ex maximis, & ex minimis quæ vsu veniant, solerter capere oportet: exempli gratia, si ludendum, inambulandum, loquendum, negotia curanda, instituenda oratio, consilium dandum, nonne statim in aliquam partem feror; ceteris eam suadeo; sollicitè probo; anxie, me non satis capi, parum appositè dicere existimo: virgeo, verba verbis, sententias sententijs aggero: quæ omnia impetum in suos sensus nimium, nimiam sollicitudinem præferunt?

Iam verò, si parum, remisè, negligenter audior: si alia quàm voluerim placeant: istudne æquo animo fero? an etiam gaudeo?

An opinione & sententia mea reiecta, libentiùs in aliorum sententiam concedo: ijs me libentiùs adiungo, quos iudicijs meis magis experior aduersos?

Post alicuius rei vel negotij peragendi curam susceptam, si animaduerto præstare vt omittatur: nonne pudet, nonne multa excusatione leuior videar, nonne pertinaciter perseuero, ne imprudentiæ in aggrediendo arguar?

Propensiusne, id quod mihi in mentem sponte venit, an quod ab alio suadetur, amplector? An verè & ex animo argumenta quaero, quæ alijs potiùs, quàm mihi suffragentur? Si malè illorum consilia cesserint, annon meum mihi recurrere iudicium sentio: ingeminare cogitatum; Benè prædixeras, credere noluerunt, iustè puniuntur; aliàs credent? & hoc ipsum annon aliquando etiam sermone iactabundus extollo, & quodammodo insulto?

Annon præiudicatis facilè abducor, sic vt ægrè ab opinione, vnde vnde hausta, recedam?

An ad hoc pronior sum, vt passim occurrentia, res atque homines, in meliùs, aut deterius iudicem? est enim hoc & auctoritatem vsurpare iudicis in omnes, & sibi quarumcumque rerum perspicientiam veram arrogare.

T

An

An quapiam in re vel arte reprehensus, de reprehendentis existimatione, aliquid in eadem re vel arte detractum cupio, aut gaudeo? id enim oritur ex eo quod imperitiæ illum damnando, me præferendum iudico, & ab alio præferri opto.

In rebus iudicandis, & pariter agendis, lentior, an præcipitior sum? & hoc utrumque qua causa? etenim non raro, ex præfidentia iudicij sumus præcipites: ex nimia prudentiæ, & humanæ laudis affectatione, lentescimus.

An, re prius apud me definita, consilium exquiro? hoc enim non est, nisi iactantiam rei à se iudicatæ comprobationem aliunde venari.

Libentius in res inutiles, scientias curiosas, tempus & operam colloco, quam in eas quæ timori Dei, humilitati & perfectioni conducunt? in illis enim putida quædam ostentationis latet vanitas.

Reprehensus, an cum reprehendente, ipse me serio & ex animo reprehendo? an omnem mei excusationem à me procul amoueo? an peccatum meum, errorisque meos potius agnosci, quam latere cupio?

Annon subinde rationibus exaggeratis, quæsitis, affectatis, aut contentiore voce, gestu, incitatu, opinionem meam, aut improbatam tueor, aut neglectam commendare conor?

Post aliquam in diuersa opinione contentionem, nonne sollicitius quid dictum sit mente reuoluo, & noua meæ defensionis argumenta conquiror?

Cùm de aliqua re incertus hæreo, an non subinde, vel dubitationem meam silentio premo, ne ignorare videar, vel sic eam in medium adduco, ut non videar ignorare, sed alios explorare, vel aliter tegere?

An pudet sincerè fateri, nescire me quæ nescio?

Si quapiam in re scientior fuerim, an facilè aliis cedo? an scientiam dissimulo? an ignorantia opinionem libenter subeo? an ineptè & imperitè, coram imperitis imperitiæ suam quasi summam peritiæ iactantes æquo animo fero?

Denique summa Dei sapientia, summè intelligens, toto infantia tempore sic habita est quasi sine intellectu esset, ligabatur, soluebatur, reclinabatur, erigebatur, in vlnas assumebatur, & alia omnia fiebant, utcumque collibitum ceteris fuisset, idque omne seu molestum, seu parum forsan decorum, seu parum opportunum esset, tacitus aduittebar: an sic me pueriliter, sine ratione, sine iudicio, haberi, regi, susque deque verari ab omnibus patienter fero? ô absolutissimum, omnis iudicij ponendi, nobis delineatum exemplar!